

F.t.l. vedr. børnetilskud og andre familieydelse

Lovforslag nr. L 3. Fremsat den 5. oktober 1982 af socialministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse

(Nedsættelse af indkomstgrænse, ændret indkomstgraduering, afskaffelse af ungdomsydelse og indførelse af forhøjet og ekstra børnetilskud til de 16-17 årige samt ændret pristalsregulering)

§ 1

I lov om børnetilskud og andre familieydelse, jfr. lovbekendtgørelse nr. 609 af 29. november 1978, som ændret senest ved lov nr. 55 af 18. februar 1981, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Til børn under 16 år ydes børnetilskud, og til børn under 18 år ydes forhøjet, ekstra og særligt børnetilskud efter reglerne i denne lov.«

2. I § 2, stk. 1 og 2, og i § 3 ændres »6 pct.« til: »10 pct.«

3. I § 2, stk. 1 og 2, ændres »140.000 kr.« til: »130.000 kr.«

4. I § 2, stk. 2, ændres »Forhøjet børnetilskud ydes i stedet for almindeligt børnetilskud« til: »Forhøjet børnetilskud, der for børn under 16 år træder i stedet for almindeligt børnetilskud, ydes:«

5. Kapitel 2 ophæves.

6. I overskriften til kapitel 4 udgår: »og 2«.

7. I § 11, stk. 1, udgår: »og ungdomsydelse efter kapitel 2«, og »og ungdomsydelsen efter kapitel 2«.

8. I § 32, stk. 2a, ophæves 2. pkt.

9. I § 33, stk. 1, udgår: »samt ungdomsydelsen efter kapitel 2«.

10. § 36, stk. 2 og 3, ophæves.

11. § 39, stk. 3 og 4, ophæves.
Stk. 5 bliver herefter stk. 3.

12. Efter § 39 indsættes:

»§ 39a. Reguleringen efter § 39, stk. 1, foretages ikke på grundlag af reguleringspristallet for januar måned 1983 og følgende reguleringspristal til og med reguleringspristallet for januar måned 1985. I stedet for foretages en regulering efter følgende regler: Beløbene i §§ 2 og 3 forhøjes den 1. april 1983, den 1. oktober 1983, den 1. april 1984 og den 1. oktober 1984 med 1 pct. af beløbene pr. 1. oktober 1982. Beløbene i §§ 4, 24 og 25, stk. 1, forhøjes pr. samme datoer med 2 pct. af beløbene pr. 1. oktober 1982. De beregnede børnetilskud afrundes for så vidt angår børnetilskud efter §§ 2 og 3 til det nærmeste med 4 delelige beløb i kroner, for så vidt angår de i § 4 nævnte særlige børnetilskud og det i § 24 nævnte normalbidrag til det nærmeste med 12 delelige beløb i kroner og for så vidt angår de i § 25, stk. 1, nævnte ydelse til det nærmeste beløb i kroner.

Stk. 2. Reguleringen efter § 39, stk. 2, foretages ikke på grundlag af reguleringspristallet for juli måned 1983 og reguleringspristallet for juli måned 1984. I stedet udgør indkomstgrænsen pr. 1. januar 1984 167.000 kr. og pr. 1. januar 1985 173.000 kr.

Stk. 3. For normalbidraget omfatter reguleringen kun hele måneder og foretages på

den følgende forfaldsdag for bidraget.

Stk. 4. Forslag om ændrede regler om regulering af beløbene efter stk. 1 og 2 fremsættes i folketinget inden udgangen af 1984.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1983.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Som led i regeringens sparebestræbelser foreslås en nedsættelse af indtægtsgrænsen for almindeligt, forhøjet og ekstra børnetilskud, således at indtægtsgradueringen i 1983 begynder med en socialindkomst på 161.000 kr. Uden lovændring ville indtægtsgrænsen i 1983 være 173.000 kr. Ændringen svarer til en nedsættelse af indtægtsgrænsen i loven fra 140.000 kr. til 130.000 kr. (pristal 100).

Endvidere foreslås den procentsats, som børnetilskuddene nedtrappes med, forhøjet fra 6 pct. til 10 pct.

Derudover foreslås ungdomsydelsesordningen for de 16-17 årige ophævet og erstattet af en ordning, hvorefter det forhøjede og ekstra børnetilskud, der hidtil har omfattet børn under 16 år, ydes til børn under 18 år.

Den hidtidige pristalsregulering foreslås som for andre overførselsindkomster ophævet for en 2-årig periode, startende med reguleringen på grundlag af januar-pristallet 1983, og erstattet af en regulering inden for en ramme på i alt 4 pct. pr. år.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Besparselsen ved en nedsættelse af indtægtsgrænsen for graduering af børnetilskud i 1983 til 161.000 kr. skønnes på årsbasis at ville udgøre 100 mill. kr. (PL-niveau januar 1982).

Forhøjelse af aftrappingsprocenten fra 6 pct. til 10 pct. for almindeligt, forhøjet og ekstra børnetilskud skønnes ligeledes at medføre en årlig besparelse på 100 mill. kr. (PL-niveau januar 1982).

Efter de gældende regler vil en nedsættelse af indtægtsgrænsen i 1982 med 11.000 kr. (hvilket svarer til den foreslåede nedsættelse i 1983) og en forhøjelse af aftrappingsprocenten til 10 bevirke, at yderligere 37.000 familier får gradueret børnetilskud, mens børnetilskuddet vil bortfalde for yderligere 47.000 familier.

Forslaget om at erstatte ungdomsydelsen med forhøjet og ekstra børnetilskud til de 16-17 årige skønnes at medføre en besparelse på 240 mill. kr. i

1983, 225 mill. kr. i 1984, 204 mill. kr. i 1985 og 193 mill. kr. i 1986 (PL-niveau januar 1982).

Forslaget medfører således en samlet besparelse på børnetilskudslovens område på ca. 440 mill. kr. i 1983, faldende til 393 mill. kr. i 1986 (PL-niveau januar 1982).

Da staten refunderer kommunerne udgifterne efter loven fuldt ud, vil besparelsen udelukkende tilfalde staten.

Imidlertid påregnes forslaget at medføre en merudgift på 50 mill. kr. årlig til kontanthjælp efter bilstandsloven, fordelt med 25 mill. kr. til staten og 25 mill. kr. til kommunerne.

Forslaget om udbetaling af forhøjet og ekstra børnetilskud til de 16-17 årige skønnes ikke at medføre nævneværdige administrative konsekvenser for kommunerne, idet modtagerne typisk allerede vil være registreret i børnetilskudssystemet. Forslaget om afskaffelse af ungdomsydelsen skønnes at medføre en betydelig administrativ lettelse for kommunerne. Der henvises herved til, at ydelsen bevilges af det sociale udvalg efter et skøn over behovet i hvert enkelt tilfælde.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

ad 1. Almindeligt, forhøjet og ekstra børnetilskud ydes efter de gældende regler til børn under 16 år. Efter forslaget skal retten til forhøjet og ekstra børnetilskud udstrækkes, således at også 16-17 årige kan modtage disse former for børnetilskud.

Det forhøjede og ekstra børnetilskud (kun ét ekstra tilskud uanset antallet af børn), som foreslås indført til de 16-17 årige i stedet for ungdomsydelse, udgør pr. 1. oktober 1982 henholdsvis 3.372 kr. og 2.580 kr. årligt.

Ved at udstrække retten til forhøjet og ekstra børnetilskud udover det 16. år til det 18. år opnås, at børn af enlige forsørgere og børn af pensionister bevarer retten til børnetilskud indtil myndighedsalderen (reglen i § 3 om ekstra børnetilskud omfatter kun enlige forsørgere). Herved sikres, at de i øko-

nomisk henseende typisk svageste grupper fortsat bliver i stand til at bidrage til børnenes forsøgelse indtil disses 18. år, hvorefter de evt. kan få støtte efter reglerne om statens uddannelsesstøtte eller, såfremt de ikke kan få beskæftigelse, kontanthjælp efter bistandsloven.

ad 2. Hvis den indtægt, der skal lægges til grund ved beregning af børnetilskud, overstiger indtægtsgrænsen for fuldt børnetilskud, nedsættes efter de gældende regler det samlede beløb, der ydes en familie som almindeligt eller forhøjet børnetilskud med 6 pct. af indtægten over indtægtsgrænsen. Når forhøjet børnetilskud er bortfaldet på grund af indtægt, påbegyndes nedsættelse af ekstra børnetilskud med 6 pct. af indtægten udover den indtægt, ved hvilken forhøjet børnetilskud er bortfaldet. Ved forslaget forhøjes gradueringssatsen fra 6 pct. til 10 pct.

ad 3. Der henvises til de almindelige bemærkninger om nedsættelse af indtægtsgrænsen for beregning af børnetilskud.

ad 4. Forslaget er en konsekvensændring.

ad 5. Reglerne om ungdomsydelse er optaget i kapitel 2 i børnetilskudsloven.

Efter de gældende regler ydes ungdomsydelsen til forældrene til hjælp til forsørgelse og uddannelse af de 16-17 årige. Ydelsen gives efter et *skøn* over behovet i hvert enkelt tilfælde inden for rammerne af et beløb, som staten stiller til rådighed for hver kommune.

På de årlige finanslove stilles et samlet beløb til rådighed til ungdomsydelse. Dette samlede beløb

fordeles mellem kommunerne i forhold til antallet af 16-17 årige i hver kommune, idet der samtidig tages hensyn til indkomsterne i de 16-17 åriges husstande. Rådighedsbeløbet udnyttes stort set fuldt ud. Rådighedsbeløbet udgør i 1982 310 mill. kr.

I medfør af børnetilskudslovens § 39, stk. 4, er det som *vejledende retningslinier* med virkning fra 1. januar 1982 fastsat, at udbetaling af den *fulde ydelse*, dvs. 8.500 kr. årligt, normalt forudsætter, at husstandens socialindkomst ikke overstiger 80.000 kr., og at den unges egen indtægt ikke overstiger 7.000 kr. Ydelsen bortfalder normalt, når den unges egen indtægt overstiger 20.000 kr. årligt.

Loven angiver ikke nogen øvre grænse for den husstandsindkomst, ved hvilken ungdomsydelsen bortfalder.

Det er de sociale udvalg, der afgør, hvorledes fordelingen af ydelsen skal være, herunder ved hvilke indtægtsgrænser indtægtsgradueringen påbegyndes og afsluttes.

Ungdomsydelsen foreslås afløst af udbetaling af forhøjet og ekstra børnetilskud til barnets 18. år, jfr. § 1, nr. 1.

ad 6-11. Forslagene er konsekvensændringer som følge af ophævelsen af ungdomsydelsesordningen i kapitel 2.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1983, således at besparelsen ved lovforslaget opnås fuldt ud allerede i finansåret 1983.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Til børn under 16 år ydes børnetilskud, og til børn under 18 år ydes forhøjet, ekstra og særligt børnetilskud efter reglerne i denne lov.«

§ 1. Til børn under 16 år ydes børnetilskud, og til børn under 18 år ydes særligt børnetilskud efter reglerne i denne lov.

2. I § 2, stk. 1 og 2, og i § 3 ændres »6 pct.« til: »10 pct.«

3. I § 2, stk. 1 og 2, ændres »140.000 kr.« til: »130.000 kr.«

4. I § 2, stk. 2, ændres »Forhøjet børnetilskud ydes i stedet for almindeligt børnetilskud« til: »Forhøjet børnetilskud, der for børn under 16 år træder i stedet for almindeligt børnetilskud, ydes:«

§ 2. Almindeligt børnetilskud udgør 2.004 kr. årlig for hvert barn. Det samlede beløb, der ydes en familie som almindeligt børnetilskud, nedsættes med 6 pct. af indtægt over 140.000 kr. årlig.

Stk. 2. Forhøjet børnetilskud udgør 3.012 kr. årlig for hvert barn. Det samlede beløb, der ydes en familie som forhøjet børnetilskud, nedsættes med 6 pct. af indtægt over 140.000 kr. årlig. Forhøjet børnetilskud ydes i stedet for almindeligt børnetilskud:

- 1) når den, der har forældremyndigheden over et barn, er enlig forsøger,
- 2) når begge et barns forældre modtager folkepension efter § 3, stk. 1, i lov nr. 218 af 4. juni 1965 om folkepension eller invalidepension efter § 3, stk. 2-4, i lov nr. 219 af 4. juni 1965 om invalidepension m.v. eller

- 3) når folke- eller invalidepension til en eller begge af to pensionsberettigede forældre er bortfaldet efter § 26 i lov om folkepension eller § 31 i lov om invalidepension.

§ 3. Den, der har forældremyndigheden over ét eller flere børn, som han har hos sig, og for hvilke der ydes forhøjet børnetilskud efter § 2, stk. 2, nr. 1), er berettiget til ét ekstra børnetilskud, der udgør 2.304 kr. årlig. Bortfalder forhøjet børnetilskud efter § 2, stk. 2, nr. 1), på grund af indtægten, ydes dog fortsat ekstra børnetilskud, men tilskuddet nedsættes med 6 pct. af indtægten udover den indtægt, ved hvilken forhøjet børnetilskud er bortfaldet.

5. Kapitel 2 ophæves.

Kapitel 2 Ungdomsydelse

§ 5. For børn, der er 16 eller 17 år, kan der udbetales en ungdomsydelse til hjælp til deres forsørgelse og uddannelse.

§ 6. Ungdomsydelsen kan udgøre indtil 7.000 kr. årlig for hvert barn.

Stk. 2. Udbetaling af den fulde ydelse forudsætter normalt, at husstandsindkomsten ikke overstiger 70.000 kr. årlig. Den fulde ydelse skal normalt kunne opnås, hvis barnets egen indtægt ikke overstiger 4.000 kr. årlig, og ydelsen skal normalt bortfalde, når indtægten overstiger 15.000 kr. årlig.

Stk. 3. Der kan ved fastsættelsen af ydelsen tages hensyn til antallet af børn i familien, familiens boligudgifter og andre særlige forhold.

§ 7. Den indtægt, der lægges til grund for beregning af ungdomsydelse, er husstandens socialindkomst. Socialministeren fastsætter regler om fravigelse af 1. pkt. for tilfælde, hvor ansøgerens økonomiske forhold i det

år, for hvilket ydelsen søges, er ændret væsentligt i forhold til de økonomiske forhold, der danner grundlag for socialindkomsten, jfr. § 7 i lov om socialindkomst.

Stk. 2. Den indtægt for barnet, der lægges til grund for beregning af ungdomsydelse, er egenindtægten, som den forventes at blive i den periode, for hvilken ydelsen søges.

§ 8. Ungdomsydelsen udbetales til en af forældrene, som har forældremyndigheden. Det sociale udvalg (magistraten) kan dog bestemme, at ungdomsydelsen udbetales til barnet eller en anden person. Det sociale udvalg (magistraten) fastsætter, for hvilken periode udbetaling sker.

Stk. 2. Ved fastsættelsen af ydelsen skal det meddeles, hvilken ændring af indtægten der skal kunne begrunde en ændring af ydelsens størrelse.

6. I overskriften til *kapitel 4* udgår: »og 2«.

Kapitel 4

Betingelserne for retten til ydelser efter kapitel 1 og 2.

7. I § 11, *stk. 1*, udgår: »og ungdomsydelse efter kapitel 2«, og »og ungdomsydelsen efter kapitel 2«.

§ 11. Retten til at modtage børnetilskud efter kapitel 1 og ungdomsydelse efter kapitel 2 er betinget af,

- 1) at barnet eller en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har dansk indfødsret eller med hensyn til adgang til børnetilskud efter §§ 2-3 har haft fast bopæl her i landet i det seneste år og med hensyn til adgang til børnetilskud efter § 4 og ungdomsydelsen efter kapitel 2 har haft fast bopæl her i landet i de seneste 3 år. En ved fast bopæl erhvervet ret bevares uanset senere fravær, når pågældende på ny får fast bopæl her,
- 2) at barnet har hjemsted her i landet,
- 3) at barnet ikke har indgået ægteskab,
- 4) at barnet ikke er anbragt uden for hjemmet i henhold til lov om social bistand eller i øvrigt forsørges af offentlige midler, samt
- 5) at den, der skal have børnetilskuddet udbetalt, har fast bopæl her i landet. Den, der i henhold til lov om folkepension, lov om invalidepension m.v. eller lov om pension og hjælp til enker m.fl. har ret til at modtage ydelser efter disse love i udlan-

det, skal dog have ret til at modtage det særlige børnetilskud.

8. I § 32, *stk. 2a*, ophæves 2. pkt.

Stk. 2a. Det af de kommunale myndigheder i København og Frederiksberg udøvede skøn over evnen til tilbagebetaling efter § 31 kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed. De af de kommunale myndigheder i København og Frederiksberg truffene afgørelser efter kapitel 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

9. I § 33, *stk. 1*, udgår: »samt ungdomsydelsen efter kapitel 2«.

§ 33. Det påhviler det sociale udvalg (magistraten) at drage omsorg for udbetaling af børnetilskud efter § 2, *stk. 1*, § 2, *stk. 2*, nr. 2) og 3), og § 4. Børnetilskud efter § 2, *stk. 2*, nr. 1), og § 3, samt ungdomsydelsen efter kapitel 2 udbetales efter ansøgning herom.

10. § 36, *stk. 2 og 3*, ophæves.

Stk. 2. Statskassens udgifter efter kapitel 2 afholdes inden for et beløb, der bevilges på de årlige finanslove, og som fordeles mellem landets kommuner i forhold til antallet af 16- og 17-årige i hver kommune, idet der samtidig tages hensyn til indkomstgrundlaget pr. indbygger.

Stk. 3. Det samlede beløb til ungdomsydelse for finansåret 1981 udgør 293 mill. kr. For de efterfølgende finansår fastsættes beløbet ved regulering af bevillingen for det foregående finansår, jfr. § 39, *stk. 3*, idet beløbet for finansårene 1983 og fremover dog fastsættes med udgangspunkt i et beløb på 278 mill. kr. for finansåret 1981.

11. § 39, *stk. 3 og 4*, ophæves.

Stk. 5 bliver herefter *stk. 3*.

Stk. 3. Beløbet til ungdomsydelse reguleres efter den forventede udvikling i antallet af 16- og 17-årige siden det foregående finansår. Endvidere reguleres beløbet med halvdelen af den procentvise forskel mellem de to forudgående januarreguleringspristal. Pristalsreguleringen foretages for hver fulde 3 points' udsving i reguleringspristallet over 100 og for hver fulde 2 points' udsving i reguleringspristallet under 100. Overskydende points henstår til næste regulering. Det sam-

lede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 1 million.

Stk. 4. Socialministeren bemyndiges til at ændre størrelsen af den i § 6, stk. 1, omhandlede ungdomsydelse under hensyntagen til det på de årlige bevillingslove bevilgede beløb. Socialministeren meddeler landets kommuner størrelsen af det beløb, hver enkelt kommune efter § 36, stk. 2, kan råde over med refusionsberettigende virkning. Socialministeren bemyndiges endvidere til at ændre de i § 6, stk. 2, nævnte indtægtsgrænser efter et skøn over den forventede indkomstudvikling.

Stk. 5. Den i stk. 1 nævnte regulering får virkning fra henholdsvis 1. april og 1. oktober. For normalbidraget omfatter reguleringen kun hele måneder og foretages på den følgende forfaldsdag for bidraget.

12. Efter § 39 indsættes:

»§ 39a. Reguleringen efter § 39, stk. 1, foretages ikke på grundlag af reguleringspristallet for januar måned 1983 og følgende reguleringspristal til og med reguleringspristallet for januar måned 1985. I stedet for foretages en regulering efter følgende regler:

Beløbene i §§ 2 og 3 forhøjes den 1. april 1983, den 1. oktober 1983, den 1. april 1984 og den 1. oktober 1984 med 1 pct. af beløbene pr. 1. oktober 1982. Beløbene i §§ 4, 24 og 25, stk. 1, forhøjes pr. samme datoer med 2 pct. af beløbene pr. 1. oktober 1982. De beregnede børnetilskud afrundes for så vidt angår børnetilskud efter §§ 2 og 3 til det nærmeste med 4 delelige beløb i kroner, for så vidt angår de i § 4 nævnte særlige børnetilskud og det i § 24 nævnte normalbidrag til det nærmeste med 12 delelige beløb i kroner og for så vidt angår de i § 25, stk. 1, nævnte ydelser til det nærmeste beløb i kroner.

Stk. 2. Reguleringen efter § 39, stk. 2, foretages ikke på grundlag af reguleringspristallet for juli måned 1983 og reguleringspristallet for juli måned 1984. I stedet udgør indkomstgrænsen pr. 1. januar 1984 167.000 kr. og pr. 1. januar 1985 173.000 kr.

Stk. 3. For normalbidraget omfatter reguleringen kun hele måneder og foretages på den følgende forfaldsdag for bidraget.

Stk. 4. Forslag om ændrede regler om regulering af beløbene efter stk. 1 og 2 fremsættes i folketinget inden udgangen af 1984.«